

Situations- og trusselsvurdering for de danske enheder til Resolute Support i Afghanistan

Hovedvurdering

De afghanske forsvars- og sikkerhedsstyrker (Afghan National Defense and Security Forces, ANDSF) har af oprørsgrupperne været presset til at konsolidere deres styrker i Afghanistans tæt befolkede områder. Samtidig har USA og NATO's Resolute Support (RS) siden midten af 2017 intensiveret træning, rådgivning og især flystøtte til ANDSF. Trods den øgede internationale støtte har ANDSF stadigvæk store problemer med at fastholde personel og rekruttere nye soldater og politifolk. ANDSF er i færd med en omstrukturering, som blandt andet bygger på en fordobling af de effektive afghanske specialstyrker. ANDSF's uddannelsessystem har dog svært ved at følge med forandringsprocessen. Det afghanske luftvåben spiller en kritisk rolle for omstruktureringen, men dets flåde af russisk fremstillede kamp- og transporthelikoptere er nedslidt, og nye amerikanske helikoptere tager tid at indfase. De afghanske forsvars- og sikkerhedsstyrker er mange steder afhængige af lokale militser. Den afghanske regering forsøger at få kontrol over militserne ved at omdanne dem til lokale territoriale hærstyrker.

Den mere robuste internationale støtte har påvirket det militære styrkeforhold i ANDSF favør. I de tæt befolkede områder har Taliban som følge af ANDSF's påtvungne konsolidering og øget flystøtte haft vanskeligt ved at gennemføre større angreb uden væsentlige tab. Taliban har i andet halvår af 2017 således hverken opnået egentlig kontrol over nye områder eller vundet større propagandasejre, f.eks. ved at indtage en provinshovedstad. Taliban har til gengæld øget sin indflydelse i Afghanistans landdistrikter en smule. Oprørsgruppen har i anden halvdel af 2017 fokuseret på at angribe sårbare distriktscentre og øget brugen af irregulære militære virkemidler og taktikker. Det er sandsynligt, at højere tab, øget vestlig støtte til ANDSF og overgangen til en amerikansk strategi uden udløbsdato, vækker bekymring i Talibans ledelse. Det er også muligt, at disse forhold påvirker oprørernes moral.

På det taktiske plan har Taliban i 2017 demonstreret evne til at koordinere angreb via deres Hal-qah'er, dvs. militære zoner, som giver mulighed for at indsætte mobile manøvreenheder på tværs af provinser. Disse manøvreenheder spiller en stor rolle ved planlægning og udførelse af angreb. De er et skridt i retning af en professionalisering af Talibans kamp. Taliban har også i 2017 styrket deres såkaldte skyggeregeringsførelse. Dvs. aktiviteter som opkrævning af vejafgifter, beslaglæggelse af jord, inddrivelse af skatter, afholdelse af sharia-domstole, drift af mindre fængsler og udbredelse af Talibans religiøse budskab.

Taliban har i 2017 været præget af en del intern splittelse. Den undergraver til en vis grad den indflydelse, som Talibans emir, Haibatullah Akhundzada, har over oprørsgruppen. Den interne konflikt har navnlig svækket hans indflydelse over oprørskampen i det sydlige og vestlige Afghanistan. I visse områder udfordrer Islamisk Stats lokale gren, Islamisk Stat i Khorasan-provinsen (ISKP), endvidere Talibans dominans blandt oprørerne. Taliban har derfor brugt mange ressourcer på at bekæmpe ISKP i 2017, men resultatet har været begrænset. Disse forhold har svækket både Talibans ry og Haibatullahs position som emir.

ISKP står stærkest i dele af provinserne Nangarhar og Kunar, hvor den modstandsdygtige oprørsgruppe har sit geografiske kerneområde. Her kæmper ISKP mod Taliban, regeringsstyrker og koalitionsstyrker om terræn og indflydelse. Det er ikke lykket for ANDSF og RS at begrænse ISKP's indflydelse i kerneområdet trods øget indsats med blandt andet specialstyrker og droner. Andre steder i Afghanistan, som i Jowzjan-provinsen, udråber utilfredse Taliban-medlemmer eller kriminelle netværk sig som tilhængere af ISKP. Sådanne erklæringer af sympati udspringer ofte af lokale stridigheder mellem de forskellige grupper.

Pakistans militær og regering udnytter Talibans tilstedeværelse i det vestlige Pakistan til at opnå indflydelse på oprørsgruppen. På den ene side accepterer Pakistan således Talibans tilstedeværelse og leverer en vis støtte til oprørsgruppen. På den anden side bliver oprørsledelsen presset til at tage hensyn til Pakistan i spørgsmål om oprørskamp og forhandling med den afghanske regering.

Centrale dele af al-Qaida opholder sig i Afghanistan og Pakistan, heriblandt al-Qaidas leder Ayman al-Zawahiri, Hamzah bin Ladin samt en håndfuld højtstående al-Qaida-medlemmer. Al-Qaida støtter Talibans oprørskamp med rådgivning, våben- og kamptræning. Al-Qaidas støtte er dog af begrænset betydning for den samlede oprørskamp, og det er mindre sandsynligt, at al-Qaida gennemfører selvstændige angreb i Afghanistan.

Tendensen til oprud og fraktionering i afghansk politik er blevet markant tydeligere i løbet af det seneste trekvarte år. Store dele af regeringens ikke-pashtunske bagland vender demonstrativt præsident Ashraf Ghani ryggen. De beskylder Ghani for at koncentrere magten i præsidentembedet og for at favorisere pashtunerne, når vigtige offentlige embeder skal besættes. Den tiltagende fraktionering har svækket Ghani og de-facto premierminister Abdullah Abdullah. De har begge i løbet af det seneste år mistet en del af grebet om deres politiske baglande. Deres respektive svagheit har dog ført Ghani og Abdullah tættere sammen. De har i vid udstrækning lagt deres indbyrdes modvilje på hylden til fordel for kompromisser om udnævnelser og politiske tiltag.

Afholdelse af valg til parlamentet og distriktsråd er blevet en langstrakt saga. Den uafhængige valgkommission har meddelt, at valget skal afholdes den 7. juli 2018. Der er dog betydelige problemer med at organisere valget. De største problemer knytter sig til sikkerheden ved valget, pålidelig registrering af vælgere og en række udestående spørgsmål om valgreform, f.eks. fordeling af mandater på provinser og andre opstillingskredse. I 2019 skal der være præsidentvalg, og en del af det politiske oprud skyldes manøvrer for at få det bedste udgangspunkt for valget.

Oprørsgrupper planlægger kontinuerligt at gennemføre angreb i Kabul. De seneste eksempler i januar 2018, hvor flere angreb inden for få dage resulterede i flere hundrede dræbte og sårede

afghanere, er blevet en del af normalbilledet i Kabul. De fleste angreb i Kabul vil dog blive rettet mod afghanske mål. Herunder kan en stigning i antallet af selvmordsangreb mod faste installationer, blandt andet shiitiske moskeer, blive et regelmæssig handlemønster for oprørerne generelt, og i særlig grad for ISKP.

ANDSF har i 2017 konsolideret sin tilstedeværelse i Kabul. Trods denne koncentration er de seneste fire års tendens med flere angreb og større civile tab fortsat i 2017. Antallet af angreb i Kabul i 2017 er således steget med 29% i forhold til 2016, og de civile tab er steget med 25%.

Indirekte beskydning vil udgøre den hyppigste trussel mod koalitionsstyrkernes lejre i Kabul.

FE har følgende vurdering af niveauerne i truslerne mod de danske styrker i Afghanistan:

Den generelle angrebstrussel i Afghanistan er **HØJ**, og i Kabul er den ligeledes **HØJ**. Truslen for angreb mod enkeltkøretøjer og kolonner, herunder angreb med IED, i Kabul er **HØJ**. Truslen for angreb mod enkelte højt profilerede installationer i Kabul kan i perioder være **MEGET HØJ**.

Truslen mod luftfartøjer, der flyver i lav højde under 3.000 fod AGL (Above Ground Level), er **MIDDEL** for Hamid Karzai International Airport (HKIA).

FE vurderer, at kidnapningstruslen i Kabul er **HØJ**.

FE vurderer, at truslen fra indirekte skydning i Kabul er **HØJ**.

FE vurderer, at insidertruslen i Kabul er **MIDDEL**.

FE vurderer, at spionagetruslen er **HØJ**.

FE vurderer, at truslen for civile uroligheder er **LAV**.

FE bruger denne skala for sandsynlighed i analyser:

